

vore Forslag; saa vil jeg haabe, at de fleste vilde vinde Tilslutning i begge Ting og som Følge deraf ogsaa hos den højtærede Minister. Jeg skal derfor kun tillade mig nogle faa Bemærkninger, og navnlig skal jeg sige, at det er en Selvsølge, at Udvalget inden tredje Behandling vil tage under Overvejelse de specielle Bemærkninger, som den højtærede Minister gjorde til Endringsforslagene Nr. 7, 14 og 16.

Hovedtingen er jo egentlig det af Udvalgets Flertal stillede Forslag, mod hvilket den højtærede Minister har gjort bestemt Modstand. Jeg vil dog med Hensyn dertil tillade mig at spørge, om Situationen ikke er den, at naar man vil indføre en Forandring i den gældende Ret, saa paahviler Bevisbyrden for Rigtigheden og Nødvendigheden deraf den, der vil gøre det — og det er ikke Flertallet i Udvalget, der vil forandre den gældende Ret, men den højtærede Minister. Jeg vil da altsaa spørge: Hvilke Grunde er der anført, som medføre, at dette maa siges at være nødvendigt? Hvilke Omstændigheder i de gældende Forhold, saaledes som de have bestaaet her i Landet i Hundreder af Aar, kræve nu denne Forandring? Den højtærede Minister bemærkede, at hele Spørgsmaalet maa afgøres efter Hensigtsmæssighedshensyn. Ja, det er rigtigt, men Hensigtsmæssighedshensynet maa først og fremmest være dette, at man ikke forandrer den gældende Ret, uden at det er absolut nødvendigt, uden at der er særlige Grunde derfor.

Den Betragtning, den højtærede Minister har stillet i Spidsen, nemlig den, at man ved Udlaan i faste Ejendomme ikke tager Hensyn til Personen, men kun til Ejendommen, er med en meget stor Begrænsning rigtig, men ogsaa kun med en meget stor Begrænsning. Thi det er givet, det vide vi alle sammen, at hvor der er Tale om Udlaan paa første Prioritet, eller i adskillige andre Tilfælde, navnlig naar man sælger Grunde til Bebyggelse, paa anden Prioritet, der tager man Hensyn til, hvor vidt den faste Ejendom yder Sikkerhed, og tænker ikke paa Personen. Men Forældelsesreglerne gælde jo en Mangfoldighed af Panteobligationer, som ikke ere hverken paa første eller anden Prioritet, og med Hensyn til dem, tør jeg bestemt paafaa, at det er som Regel netop det modsatte af det, den højtærede Minister bemærkede, der er Tilfældet, at intet Menneſte tager saadanne sekundære Prioriteter, medmindre han enten ikke kan faa andet, eller de allerede eksistere ved Overtagelsen eller Købet af Ejendommen. Det er den overordentlig store Forſkel, at

paa første og anden Prioritet tager man Hensyn til Pantet alene, men paa sekundære Prioriteter tager man i høj Grad Hensyn til Personen; man maa gøre denne Adskillelse. Og man kan heller ikke som den højtærede Minister sige, at naar man tager Pant i Løsøre, tager man Hensyn til Personen, til Bedrøftighed hos Debitor. Nej, der har Debitor slet ingen personlig Bedrøftighed, og derfor tager man mod det elendige Pant, som Løsøret er.

Den højtærede Minister gjorde opmærksom paa, at det var hensigtsmæssigt at have Reglen om, at Panteretten bliver bevaret i Forældelsestilfælde, fordi det, naar man skal sælge eller pantsætte disse Obligationer, er af stor Bigtighed, at Panteretten bestaar, thi af den tingløse Obligation kan man ikke se, at den er forældet. Dertil skal jeg sige: De den Mand og Institution, som nøjes med at se paa Panteobligationen, naar han køber den eller giver Pant i den! Det kan man heller ikke, man maa stasse sig mange andre Oplysninger. Jeg skal nævne et nærliggende Tilfælde, som for nylig har spillet en Rolle i en kriminel Sag her i Staden, nemlig det, at en Køber af en fast Ejendom tiltransporterede en Mand en Panteobligation som delvis Betaling for Købesummen; den var ikke mere end 2 Aar gammel, i den bedste Form og Stikelse, og Manden, som skulde købe den, var letſindig nok til ikke at undersøge Forholdet nærmere. Til sin store Overraskelse opdagede han saa, da den første Rentetermin kom, at Panteretten var bortfalden ved Tvangsauktion. Obligationen var, som sagt, ny og i den bedste Form, men denne Mand havde begaaet den Letſindighed at tro, at man overhovedet kan stole paa en Panteobligation og ikke behøver at undersøge: duer Ejendommen noget, duer Pantet noget, eller er der Omstændigheder, som kunne gøre, at det er bortfaldet? Navnlig i Forældelsestilfælde ligger det nær, at man maa undersøge Forholdet, naar det er en gammel Obligation, og man kan let faa at vide, om den er traadt ud af Kraft — paa den ene eller anden Maade. — Naar den højtærede Minister altsaa siger, at det er naturligt, at Panteretten bliver staaende, fordi det er Panterettens Djemed at tjene til Fyldestgørelse for Fordringen, svarer jeg dertil, at det er virkelig ogsaa selve Obligationens Djemed, det er ogsaa Meningen, at man skal have en personlig Fordring paa Manden, derfor faar man den jo. Erfender en Mand, at han skylder mig 20,000 Kr., er det Meningen, at det skal tjene til Bevis paa, at han skylder mig disse Penge, og desuagtet gaar Forældelsen ud paa, at man